

տարածմանը զարկ տալու նպատակով թարգմանում է եւ Կովկասեան շերամապահական կայարանի օժանդակութեամբ հրատարակում է Էդուարդ Բերտրանի «Մեղուների խնամատարութիւնը» գրութիւնը, որ մինչեւ այսօր էլ ծառայում է իբրեւ ձեռնարկ հայ մեղուապահների համար:

Յիշատակենք եւ այն որ Մխիթարեանը եօթ տարի շարունակ (1914-920) վարել է Հայոց Գիւղատնտեսական Ընկերութեան քարտուղարի պաշտօնը: Նոյնպէս թարգմանել եւ հրատարակել է գիւղատնտեսութեան այլ ճիւղերի վերաբերեալ, կաթնատնտեսական, երկրագործական, անասնապահական եւ այլ հանրամատչելի գրքեր եւ ալգպի-

սով հարստացրել հայ գիւղատնտեսական գրականութիւնը:

Ահա այն դերը, որ կատարել է Մխիթարեանը իբրեւ գրականագէտ, մանկավարժ եւ գիւղատնտես: Անկասկած, նա հանդիսացել է իր ժամանակի կուլտուրական գէմքերից մին, բայց իր համեստ բնավորութեան պատճառով՝ մնացել է յետին պլանի վրայ:

Ժամանակն է, որ նրա աջող երգերը, պատմութիւնները եւ ճանապարհորդական էջերը առանձին գրքոյկով հրատարակուին:

Դա էլ կը լինի լուսագոյն արձանը նրա թարմ հոգակոյտի վրայ:

ԱՐԱՄ ԵՐԵՄԵԱՆ

Թիֆլիս 26 օգոստ. 1931

Ա Ր Ե Ի Ի Ն Հ Ե Տ

Կ'իյնայ դիւթանֆն արեւին, կը համբուրէ ցախտէս.
Կը բեկբեկի, կը շոյէ, յետոյ մարմնիս կը փարի,
Սիրոյ նըման ջերմագին ու գրթութեան պէս բարի:
Պատուհանէս ներս խոնարհ, ծաղիկներու փունջի պէս,

Երջանկացած իր այցէն՝ «արեւ, արեւ» կը մընչեմ,
«Թափէ՛ տարփանքդ թաւիշ, լեցո՛ւր սենեակս հեզասեմ,
Զի ես ծարաւ եմ շողիդ, շառայլներուդ ոսկեղէն,
Ես՝ ցըրտահար ու հիւանդ՝ կեանքի դաժան քամիէն:

«Մայրամուտը թող, արեւ, քիչ մը, քիչ մը երկարի,
Ու թող հոսի գեռ այսպէս երջանկութիւնն ըղձալի
Համբոյրներուդ ջերմութեան, մինչեւ սառո՛յցը հալի:

«Արեւ, գիտե՞ս, երբ մեկնիս, պիտի խուցըս խաւարի,
Ու շուրջս ամէն բան մըսի... զի միմակդ ես, ոգի՛, դուն,
Որ սեմէս ներս կը բերես քիչ մը լոյս ու ջերմութիւն»:

ՍԱՐԳԻՍ ՄԵՀԵԱՆ

1931 Պրումմանա